

De Ansichtkaart uitgestorven? Zeker niet. Twee op de drie mensen sturen nog een kaartje vanaf de vakantie. Internet mag dan een stuk sneller en moderner zijn, een échte Ansicht in de brievenbus blijft bijzonder.

Groeten uit...

DE ANSICHTKAART blijft populair

Mooi hoor, die serie vakantiefoto's van oom Henk op Facebook. En heel aardig, dat WhatsApp-berichtje van de buurvrouw vanaf de zonnovergoten Côte d'Azur. Maar uiteindelijk gaat er toch niets boven een échte Ansichtkaart. Op de voorkant het fraaiste wat het land te bieden heeft. Soms onderverdeeld in vier felgekleurde vakjes met de belangrijkste bezienswaardigheden: een azuurblauwe zee, een vuurtoren of een kathedraal. Met zorg is die Ansicht uit een piepende kaartenmolen gevist. Daarna beschreven op een wiebelig campingtafeltje of een schaduwrijk terras. De inkt een beetje gevlekt tijdens de lange postreis. In de kantlijn een gete-

kend zonnetje en 25°. En op de adresregel is Nederland 'Les Pays-Bas', 'La Holanda' of 'Die Niederlande' geworden. Een exotische zegel in de rechterbovenhoek. Al die vriendelijke moeite ligt enkele dagen later als een verrassing in een Nederlandse brievenbus.

ONVERMINDERD POPULAIR

Hoewel het tegenwoordig eenvoudiger lijkt om via sociale media of WhatsApp op de hoogte te blijven van de vakantieperikelen van familie, vrienden, burens en kennissen, heeft de digitalisering de goede, oude Ansichtkaart voorlopig niet verdrongen.

Twee op de drie Nederlandse vakantiegangers sturen nog een

echte kaart vanaf het vakantieadres. Dit blijkt uit een enquête die wenskaartenspecialist Hallmark uitvoerde onder 10.000 Nederlanders. 'Ouderwetse' papieren Ansichtkaarten zijn bij 83 procent van de mensen het meest geliefd. 14 procent kiest voor een online kaartenbezorgdienst. Websites als Kaartje2go, Hallmark, Greetz en Smartphoto.nl bieden bijvoorbeeld de mogelijkheid om van de vakantiefoto's zelf een kaart te ontwerpen en te versturen. Vaak kiezen mensen voor deze modernere manier omdat ze bang zijn dat hun kaart niet op tijd aankomt. Ook vinden zij het leuker om een persoonlijke kaart met hun eigen foto's te versturen.

Fotosouvenirs

Op de website Fotosouvenirs.nl laat historicus, journalist en beeldredacteur Rob Hoen zien dat elke Ansichtkaart herinneringen oplevert en associaties oproept. Rob Hoen selecteert op zijn website Ansichtkaarten uit verschillende landen en heeft ze voorzien van herinneringen en anekdotes. Iedereen kan de afbeeldingen vanuit zijn eigen beleving bekijken, ook als hij niet op die plek is geweest.

www.fotosouvenirs.nl

'MOOIE VORM VAN AANDACHT'

Karen Kroonstuijver (53) ziet het niet zitten om op de digitale toer te gaan. "Ik ben juist weer meer kaarten aan het sturen. Het is echt een mooie vorm van aandacht geven. Een appje of bericht op Facebook is leuk, maar vluchtig. En wat ook fijn is voor de ontvanger van een Ansichtkaart: je hoeft er niet op te reageren. Die reactie komt vaak pas veel later als je ze aan de telefoon hebt: 'Oh ja, nog bedankt voor je kaart!' Met een kaart sturen gaat het echt om de ontvanger. Degene die stuurt hoeft er niks voor terug." Zelf ontvangt Karen weinig kaarten. "Mijn man, die postbezorger is, merkt ook dat mensen minder kaarten sturen. Al ziet hij dat dat in wijken waar meer ouderen wonen, nog wel gebeurt. Maar ook minder dan voorheen." Aan Karen zal het niet liggen. Elke vakantie stuurt zij zo'n zes kaarten naar haar moeder, dochter, zoon en een paar vrienden. Tot vorig jaar deed ze dat ook naar haar vader, die inmiddels is overleden. "Dat was echt een traditie. Mijn kinderen stuurden hem ook kaarten vanaf hun vakantieadres. We schreven er iets op over de omgeving, hoe het weer is, wat we gedaan hebben. Zelf stuurde mijn vader ook kaarten. Hij ging zo'n drie keer per jaar naar Madeira. Er stond altijd alleen

'gr, (o)pa' op. Er was een tijd dat ik dat stom vond, maar later vond ik het juist grappig. Het hoorde echt bij hem." Na het overlijden van haar vader vond Karen alle kaarten terug. "Ze waren in verschillende boeken gestoken. Dat vond ik mooi. Het leuke aan een kaart is dat je hem kunt bewaren, neerzetten of ophangen."

PRENTBRIEFKAARTEN

Een Ansichtkaart biedt een tastbare herinnering. Niet voor niet zijn ze vaak terug te vinden in plakboeken. Soms eindigen ze op rommelmarkten of in de Ansichtkaartenbakken van antiquairs. Vergeeld, nog in zwart wit of met kartelrandjes. De afzenders zijn niet meer onder ons, hun schuinschrift getuigt van lang vervlogen tijden, maar hun kaarten leven voort. Het recent verschenen boekje 'Buitenland is geen Land' over twee reizen die de schrijver

Tekst: MARLOES DE MOOR

Foto's: GETTY IMAGES, SHUTTERSTOCK, ARCHIEF

Vakantie-kaartenactie

Gasthuis Sint Jan de Deo in Millingen startte deze zomer een vakantiekaartenactie voor de bewoners. De medewerkers vragen iedereen die op vakantie gaat om een kaart te sturen. Dat kleine gebaar bezorgt de bewoners een warm vakantiegevoel. Alle kaarten worden tijdens de zomerperiode opgehangen in het huis.

www.stjandedeo.nl/

Er worden vanaf vakantiebestemmingen minder kaarten verstuurd dan voorheen, maar het plezier bij de ontvanger is er niet minder om.

- Nescio in Frankrijk maakte, staat ook boordevol foto's van handgeschreven prentbriefkaarten die hij vanaf zijn vakantieadres zond.

KUDE KOEIEN

Ook Lucy Prijs (68) stuurt graag ansichtkaarten als zij in mei en september in Schotland verblijft. "Ik stuur ze naar mijn schoonmoeder (kastelen en hun inhoud), collega's (honden) en mensen die

iets te vieren hebben (iets uitbundigs of mooi van lelijkheid). Maar is er een serieus zieke in de vrienden- of kennissenkring, dan gaat daar een 'koeienkuur' heen onder het motto 'Je wordt er niet beter, maar wel vrolijker van'. De kuur bestaat uit vrijwel elke dag een kaart van een Highland Cow. Achterop schrijf ik dan wat aardigs. Zo trekt een kudde koeien de Noordzee over." Dat is ook wel

eens misgegaan. "Een consequent verkeerd geschreven huisnummer kwam bij aardige burenen een paar huizen verder terecht", vertelt Lucy. "Die brachten elke kaart op de juiste bestemming. Bij terugkeer hoorde ik dat en heb die burenen per omgaande post een dankjewel-kaart gestuurd."

Inge Mol (57) stuurt slechts één vakantiekaart per jaar en die gaat altijd naar haar 96-jarige moeder. "De kaart koop ik in de eerste week van de vakantie en gaat meestal nét voor de terugreis op de lokale brievenbus. Ik zie mijn moeder vaak alweer voordat zij de kaart ontvangen heeft, maar zij is er erg blij mee!" Begrijpelijk, vindt Karen. "Een ansichtkaart is echt een moment van aandacht voor de ander. Vandaag de dag betekent post meestal betalen, dus is een kaart extra leuk!" ■

Geschiedenis ansichtkaart

Het woord 'ansichtkaart' is een afkorting van het Duitse woord Ansichts(post)karte, aanzichtkaart. In de negentiende eeuw stuurden mensen al kaarten naar de achterblijvers. Vaak ook namen ze de prenten mee als souvenir. In de zeventiende eeuw was het versturen van kaarten uitsluitend een bezigheid van de elite. Het was erg duur, omdat elke kaart persoonlijk werd bezorgd. Met de komst van het machinaal drukken van de kaarten en postbezorging werd het eind negentiende eeuw veel goedkoper en daardoor populairder. Iedereen kon vanaf dat moment een kaart versturen.

In 1871 werd bij Koninklijk Besluit de briefkaart in het leven geroepen. De postzegel was al voorgedrukt. Het was echter een saaie kaart, omdat er niets op de voorkant stond. Om er toch iets aantrekkelijks van te maken, konden mensen bij de PTT een andere kaart kopen. Vervolgens werd de wens of het plaatje op de kaart geplakt, met daarbovenop de frankeerzegel. Kaarten waarop een geschreven tekst kon staan, waren veel duurder dan een gewone briefkaart, waarbij de volledige achterkant gereserveerd was voor de naam en de adressering. Mensen probeerden vaak toch nog wat op de voorkant, om de prent heen, te schrijven.

Tien jaar later volgden de eerste afbeeldingen en ontstond de échte ansichtkaart. De kaart kreeg het uiterlijk zoals we dat nu kennen, met de achterkant in tweeën gedeeld voor adressering en het bericht. Hij was vanaf dat moment niet meer alleen een prent, maar ook een communicatiemiddel.

